

TÁBORI FERENC

*Pannon Egyetem Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar
Társadalomtudományi Intézet*

Újraéledő közjogi ellentét?

Magyarország politikatörténetében több korszakban jelen volt a pártokat megosztó közjogi ellentét. Az 1989–1990-es rendszerváltás közjogi vitái ellenére, úgy tűnt, hogy az Antall-Tölgyessy paktummal a legfontosabb közjogi kérdésekben meg tudnak egyezni a pártrendszert alkotó pártok. Viszont ezután az aktuális kormánytöbbség és az ellenzék között a politikai rendszer módosítása vagy egyes intézményeinek újrangolálásával kapcsolatban szinte sohasem sikerült megegyezésre jutni. A 2010-es országgyűlési választások során a Fidesz-KDNP kétharmados parlamenti többséghez jutott, amellyel lehetőséget kapott arra, hogy jelentős közjogi kérdésekben akár egymaga is döntéseket hozzon, változtatásokat eszközöljön. A Fidesz-KDNP élt is ezzel a lehetőséggel, hisz új alkotmányt fogadott el, amelyet azóta többször módosított emellett számos új törvénnyel korrekciókat hajtott végre a magyar alkotmányos berendezkedésben. A korrekciók nem módosították az 1989–1990-ben létrehozott konstrukció alapvonalait. Az ellenzék ezeket az alkotmányos változtatásokat szinte soha nem támogatta, és a domináns vélemény az az ellenzéki térfélen, hogy a Fidesz által alkotott alkotmány és törvények nem elfogadhatóak, és amint lehetősége lesz az ellenzéknek azokat, el kell törölnie és újra kell szabnia a magyar alkotmányos berendezkedést. Az elmúlt években olyan vélemények is napvilágot láttak, hogy minősített többség helyett, abszolút többséggel váltsa le a jelenlegit is fogadjon el új alkotmány egy esetleges ellenzéki többség. A közjogi kérdésekben még a Covid járvány és az orosz-ukrán háború miatt sem történt közeledés a Fidesz-KDNP és az ellenzék között. Az előadás arra a keresi a választ, hogy beszélhetünk-e olyan mélységű közjogi ellentétről, mint amilyen a korábbi korszakokban (pl. dualizmus idején a 48-asok és 67-esek ellentéte) jellemezte a magyar pártrendszereket.